सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ को उपदफा(३) र (४) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सार्वजनिक विवरण

# स्वत: प्रकाशन

## (PROACTIVE DISCLOSURE)

कार्तिक, २०८२

**गण्डकी प्रदेश सरकार**

## कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

**पोखरा, नेपाल**


@ ईमेल : molmacprovince4@gmail.com

वेबसाईट : molmac.gandaki.gov.np

सम्पर्क नं.: ०६१-३६७८८५

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ को उपदफा(३) र (४) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सार्वजनिक विवरण

# *स्वतः प्रकाशन*

(PROACTIVE DISCLOSURE)

**अवधि: २०८२ साल श्रावण, भाद्र र असोज**

***कार्तिक, २०८२***

गण्डकी प्रदेश सरकार

# कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

पोखरा, नेपाल


**Email:** molmacprovince4@gmail.com

**Office:** 061-467885

**Cell:** 9856049138

**Website:** molmac.gandaki.gov.np

# विषयसूची


१. मन्त्रालयको परिचय ........ १

१.१ पृष्ठभूमिः ........ १

१.२ सोचः ........ १

१.३. लक्ष्यः ........ १

१.४. उद्देश्यः ........ १

२. मन्त्रालयको संगठनात्मक स्वरुपः ........ २

३. कार्य जिम्मेवारीः ........ ६

३.१ प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा ........ ८

३.२ योजना तथा अनुगमन महाशाखा ........ ९

३.३ कृषि विकास महाशाखा ........ १०

३.४ पशुपन्छी विकास महाशाखा ........ ११

३.५ भूमि व्यवस्था तथा भूमि स्रोत नक्सांकन महाशाखा ........ १२

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा ........ १२

५. सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र सम्पूर्ण टेलिफोन नम्बर ........ १३

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि ........ १६

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारीः ........ १६

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी ........ १७

९. यस आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पादन हुने मुख्य मुख्य कामको विवरण ........ १७

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद ........ १९

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची ........ १९

१२. आ.व. २०८२/८३ को पहिलो त्रैमासक अवधिमा सञ्चालित कार्यक्रमको प्रगति विवरण ........ २३

१३. यस त्रैमासिकमा क्षति भएका कृषि बाली तथा पशुपन्छी विवरण ........ २५

क) कृषि तर्फ (ब्याड, खडा बाली, भण्डारण, आदिमा) ........ २५

ख) पशुपन्छी तथा मत्स्य तर्फ ........ २६

१४. कार्यालयगत वार्षिक बजेट तथा खर्च सम्बन्धी विवरण ........ २७

१५. पहिलो त्रैमासिक अवधिमा चालु तथा पुँजीगत खर्च ........ २८

१६. बेरुजु सम्बन्धी विवरण ........ २९

१७. राजश्व सम्बन्धी विवरण ........ २९

१८. अन्य विवरण ........ ३०

१८.१. मन्त्रालय मातहतका निकाय सम्बन्धी विवरण ........ ३०

## १. मन्त्रालयको परिचय

### १.१ पृष्ठभूमिः

प्रदेशको आर्थिक, सामाजिक तथा कृषि क्षेत्रको विकासमा सहकारी क्षेत्रलाई परिचालन गरी भूमिको प्रकृतिको आधारमा उपयोग गर्ने नीति लिई कृषि तथा पशुपन्छीजन्य उत्पादन एवम् व्यापारमा यान्त्रिकीकरण, व्यवसायिकीकरण, बजारीकरण र आधुनिकीकरणका माध्यमबाट प्रतिस्पर्धात्मक अवस्थाको सृजना गरी यस क्षेत्रको रुपान्तरण गर्दै रोजगारीको अवसर तयार गर्ने लक्ष्यका साथ गण्डकी प्रदेशमा मिति २०७४/१०/२२ गते भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको रुपमा स्थापना भएकोमा मिति २०७९/०९/२५ को गण्डकी प्रदेश सरकारको प्रकाशित राजपत्र बमोजिम नाम परिवर्तन भई कृषि, उर्जा तथा जलस्रोत मन्त्रालय त्यस्तै मिति २०८०/०१/१३ देखि कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय र मिति २०८१/०५/१७ कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय रहेको छ।

### १.२ सोचः

- कृषिमा आत्मनिर्भर प्रदेशको रूपमा पहिचान बनाउँदै खाद्य सम्प्रभुता र खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको प्रत्याभूति गर्ने।
- पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रको विकास मार्फत समृद्ध प्रदेश निर्माणमा सहयोग गर्ने।
- भूमिको वैज्ञानिक व्यवस्थापन गरी सामाजिक न्यायमा आधारित भू-स्वामित्व स्थापना गराउने।
- सहकारी परिचालन गरी समृद्धि हासिल गर्न टेवा पुर्याउने।

### १.३. लक्ष्यः

- कृषिको यान्त्रिकीकरण, औद्योगीकरण र व्यवसायीकरणको माध्यमबाट उच्च उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने।
- स्वच्छ एवम् गुणस्तरीय पशुपन्छी तथा मत्स्यजन्य उत्पादनमा गण्डकी प्रदेशलाई आत्मनिर्भर बनाई खाद्य तथा पोषण सुरक्षणमा सहयोग गर्ने ।
- गण्डकी प्रदेशका नागरिकको खाद्य सुरक्षा तथा पोषणको स्थितिमा सुधार ल्याउने।
- भूमि र भू-उपयोग प्रणालीलाई प्रदेशको दीर्घकालीन हित अनुरूप समृद्धिको संवाहकको रूपमा विकास गर्ने।
- भूमि र भू-उपयोग प्रणालीलाई प्रदेशको दीर्घकालिन हित अनुरूप समृद्धिको संवाहकको रूपमा विकास गर्ने।
- स्थानीय श्रम, सीप, पूँजी, प्रविधि, ज्ञान र बजारको अधिकतम परिचालन गरी उत्पादन र उत्पादकत्वमा गुणस्तरीय वृद्धि गर्दै आयातमा न्यूनीकरण गर्ने।

### १.४. उद्देश्यः

#### क) कृषि विकास

- उच्च उत्पादन र उत्पादकत्व हासिल गरी कृषि उपजमा आत्मनिर्भर प्रदेश बनाउने।
- कृषि विकास कार्यक्रमलाई आधुनिक, प्रतिष्पर्धी, समावेशी, वातावरण मैत्री बनाउने।
- कृषि पेशालाई नाफामूलक, गुणस्तरिय, एवम् दिगो तथा व्यवसायिक प्रणालीमा रूपान्तरण गर्नु।
- कृषि उद्यमी तथा कृषिजन्य उद्योगको विकास गरी आय तथा रोजगारी वृद्धि गर्नु।
- कृषि उत्पादनलाई जलवायुमैत्री बनाउनु।
- कृषिलाई पर्यटनसँग जोड्दै आय तथा रोजगारीका अवसर वृद्धि गरी गरिबी न्यूनीकरणमा सहयोग गर्नु।

#### ख) पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास

- प्रदेशलाई पशुपन्छीजन्य तथा मत्स्यजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाई निर्यात प्रवर्धन तथा आयात प्रतिस्थापन गर्नु।
- पशुपन्छी तथा मत्स्यपालन व्यवसायलाई प्रविधियुक्त, परिणाममुखी, व्यवसायिक र प्रतिस्पर्धी बनाउनु।
- पशुपन्छी तथा मत्स्यपालनलाई महिला, युवा तथा सबै वर्गको स्वरोजगारको माध्यमका रूपमा विकसित गर्दै आयआर्जनको दिगो स्रोतको रूपमा विकास गर्नु।

- पशुपन्छी, माछा र पशुपन्छीजन्य तथा मत्स्यजन्य पदार्थवाट मानव स्वास्थ्यमा पर्नसक्ने नकारात्मक असर न्यूनीकरण गर्नु।

**ग) खाद्य तथा पोषण सुरक्षा**

- खाद्य सुरक्षा तथा पोषणको दृष्टिले जोखिममा रहेका क्षेत्र र समुदायहरुको पहिचान गरी कुपोषण केन्द्रीत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु।
- कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा बृद्धि गरी खाद्य तथा पोषण उपभोग स्थितीमा सुधार ल्याउनु।
- खाद्य सुरक्षा तथा पोषण सम्बन्धी आवश्यक पूर्व तयारी गरी संकटको बेला खाद्यमा गरिब तथा सिमान्तकृत समुदायको नियमित पहुँच पुऱ्याउनु।
- कृषि उत्पादनमा हानिकारक रासायनिक विषादीको प्रयोगलाई नियमन तथा न्यूनीकरण गर्दै स्वस्थ र स्वच्छ कृषि उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्ने

**घ) भूमि व्यवस्थापन**

- वैज्ञानिक भू-उपयोग प्रणाली लागू गरी भूमि स्रोतको विवेकशील प्रयोगको वातावरण सृजना गर्नु।
- विकास निर्माणका लागि आवश्यक नाप, नक्सा तथा भौगोलिक सूचना सर्वसुलभ बनाउनु।
- भूमि व्यवस्थापन सम्बन्धी सेवालाई सरल, सहज, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउनु।

**ङ) सहकारी तथा गरिबी निवारण**

- सहकारी क्षेत्रमा सुशासन कायम गर्नु।
- सहकारीको स्रोत पहिचान गरी उत्पादनको क्षेत्रमा लगानी गर्नु।
- स्वरोजगार एवम् रोजगार श्रृजना गरी गरिबी न्यूनीकरण गर्नु।

**२. मन्त्रालयको संगठनात्मक स्वरुपः**

मन्त्रालय मातहत दुईवटा क्षेत्र (कृषि र सिंचाई)हरु मध्य कृषि क्षेत्र तर्फ कृषि विकास र पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास गरी २ वटा निर्देशनालयहरु र सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय रहेका छन्। कृषि विकास निर्देशनालय मातहत १ कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, ३ वटा प्रयोगशाला (मल तथा माटो परीक्षण प्रयोगशाला, बीउ बिजन प्रयोगशाला र बाली संरक्षण प्रयोगशाला) ३ वटा श्रोत केन्द्र (कृषि विकास स्रोत केन्द्र, बागवानी विकास स्रोत केन्द्र, व्यवसायिक किट विकास केन्द्र) र ११ वटा जिल्लामा कृषि ज्ञान केन्द्र गरी १८ वटा कार्यालय र पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय मातहत १ तालिम केन्द्र, १ मत्स्य विकास केन्द्र र ११ वटा भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र गरी १३ वटा सहित कुल ३४ वटा कार्यालयहरु रहेका छन्। यसका अलवा मन्त्रालयको एकाइको रुपमा स्याङ्जाको मालुङ्गा र तनहुँको आबुखैरेनीमा कृषि तथा पशुपन्छी नियमन इकाइ स्थापना गरिएको छ।

# गण्डकी प्रदेश सरकार

## कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयको संगठन संरचना

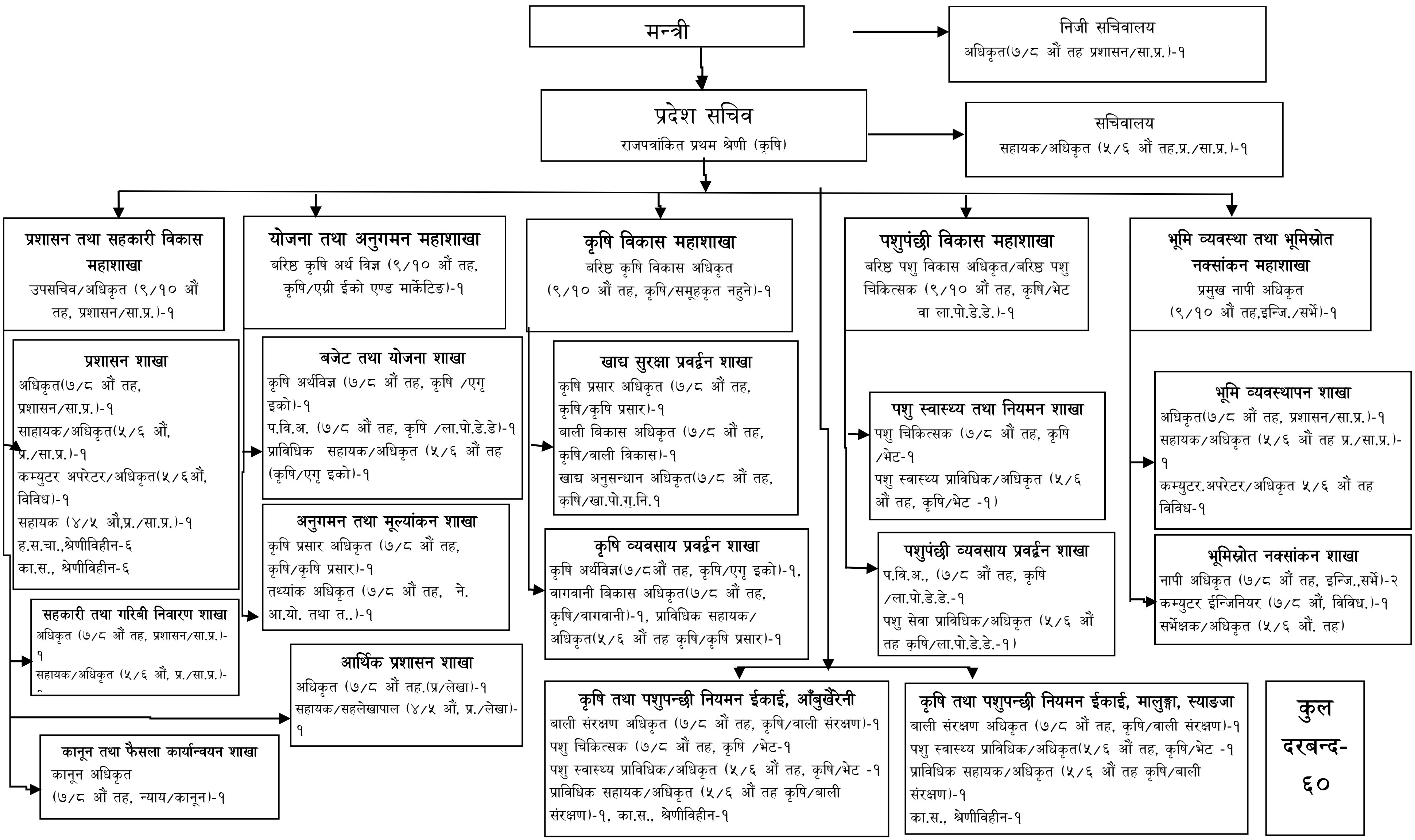

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयमा रहने कर्मचारी संख्या

| क्र.सं. | पद | श्रेणी/तह | सेवा | समूह | कुल दरवन्दी | कैफियत |
|---|---|---|---|---|---|---|
| १. | सचिव | रा.प.प्रथम | नेपाल कृषि | समूहकृत नहुने | १ | |
| २. | उपसचिव/अधिकृत | ९/१० औं | नेपाल प्रशासन | सामान्य प्रशासन | १ | |
| ३. | बरिष्ठ कृषि अर्थ विज्ञ | ९/१० औं | नेपाल कृषि | एगृ. इको.एण्ड मार्केटिङ्ग | १ | |
| ४. | बरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत | ९/१० औं | नेपाल कृषि | समूहकृत नहुने | १ | |
| ५. | बरिष्ठ पशु विकास अधिकृत/बरिष्ठ पशु चिकित्सक | ९/१० औं | नेपाल कृषि | ला.पो. एण्ड डेरी डे वा भेट | १ | |
| ६. | प्रमुख नापी अधिकृत | ९/१० औं | नेपाल इन्जिनरिङ | सर्भे | १ | |
| ७. | कृषि प्रसार अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल कृषि | कृषि प्रसार | २ | |
| ८. | बाली विकास अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल कृषि | वाली विकास | १ | |
| ९. | वागवानी विकास अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल कृषि | बागवानी | १ | |
| १०. | बाली संरक्षण अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल कृषि | बाली संरक्षण | २ | |
| ११. | कृषि अर्थ विज्ञ | ७/८ औं | नेपाल कृषि | एगृ. इको एण्ड मार्केटिङ्ग | २ | |
| १२. | खाद्य अनुसन्धान अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल कृषि | खाद्य पोषण तथा गुण नियन्त्रण | १ | |
| १३. | तथ्यांक अधिकृत | ७/८ औं | ने. आ.यो. तथा त. | विविध | १ | |
| १४. | कम्प्युटर इन्जिनियर | ७/८ औं | विविध | विविध | १ | |
| १५. | अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल प्रशासन | सामान्य प्रशासन | ४ | |
| १६. | अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल प्रशासन | लेखा | १ | |
| १७. | पशु विकास अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल कृषि | ला पो डे. डे | २ | |
| १८. | पशु चिकित्सक | ७/८ औं | नेपाल कृषि | भेटेरीनरी | २ | |
| १९. | कानून अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल न्याय | कानून | १ | |
| २०. | नापी अधिकृत | ७/८ औं | नेपाल इन्जिनरिङ | सर्भे | २ | |
| २१. | सहायक/अधिकृत | ५/६ औं | नेपाल प्रशासन | सामान्य प्रशासन | ४ | |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| २२. | कम्प्युटर अपरेटर/अधिकृत | ५/६ औं | नेपाल विविध | | २ | |
| २३. | प्राविधिक सहायक/अधिकृत | ५/६ औं | नेपाल कृषि | एग्री. इको एण्ड मार्केटिङ्ग | १ | |
| २४. | प्राविधिक सहायक/अधिकृत | ५/६ औं | नेपाल कृषि | कृषि प्रसार | १ | |
| २५. | प्राविधिक सहायक/अधिकृत | ५/६ औं | नेपाल कृषि | बाली संरक्षण | २ | |
| २६. | पशुसेवा प्राविधिक/अधिकृत | ५/६ औं | नेपाल कृषि | ला.पो. एण्ड डे.डे. | १ | |
| २७. | पशु स्वास्थ्य प्राविधिक/अधिकृत | ५/६ औं | नेपाल कृषि | भेटेरिनरी | ३ | |
| २८. | सर्भेक्षक/अधिकृत | ५/६ औं | नेपाल इन्जिनरिङ | सर्भे | १ | |
| २९. | सहायक | ४/५ औं | नेपाल प्रशासन | सामान्य प्रशासन | १ | |
| ३०. | सहलेखापाल/सहायक | ४/५ औं | नेपाल प्रशासन | लेखा | १ | |
| ३१. | हलुका सवारी चालक | श्रेणीविहीन | नेपाल इन्जि | मेकानिकल | ६ | |
| ३२. | कार्यालय सहयोगी | श्रेणीविहीन | नेपाल प्रशासन | | ८ | |
| **जम्मा** | | | | | ६० | |

### ३. कार्य जिम्मेवारीः

गण्डकी प्रदेश सरकार, प्रदेश (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ मा यस मन्त्रालयको कार्यजिम्मेवारी तोकिएको छ।जस अन्तर्गत मन्त्रालयले प्रदेशस्तरको कृषि तथा पशुपन्छीजन्य उपजको उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण र बजारीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा गर्ने तथा सोको कार्यान्वयन गर्ने गराउने कार्य गर्दछ।

**कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालयको कार्य जिम्मेवारीहरु**

| सि.नं. | कार्य जिम्मेवारीहरू |
|---|---|
| १ | कृषि, कृषि उत्पादन, पशु विकास तथा खाद्य पोषण, खाद्य पोषण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून मापदण्ड र योजना तर्जुमा, कार्यन्वयन र नियमन |
| २ | कृषि तथा पशुपन्छीजन्य रोग, कीरा एवम् महामारी नियन्त्रण |
| ३ | कृषि औधोगीकरण र पशुपन्छी उद्योग व्यवसायको विकास तथा प्रवर्द्धन |
| ४ | कृषि तथा पशु यान्त्रीकरण र उन्नत औजार विकास तथा विस्तार |
| ५ | कृषि तथा पशु रोग निदान प्रयोगशाला व्यवस्थापन र नियमन |
| ६ | कृषि उपज, कृषिजन्य वस्तु, पशुपन्छी, पशुपन्छीजन्य पदार्थ र पशु उत्पादन सामग्री तथा बीउबिजन एवम् नक्ष सम्बन्धी सेवा र प्रविधिको गुणस्तर निर्धारण, सम्बद्धता निर्धारण, स्तरीयकरण, प्रमाणीकरण र नियमन |
| ७ | प्रादेशिक खाद्य सुरक्षा, खाद्य अधिकार, खाद्य सम्प्रभुत्ता र खाद्य गुणस्तर |
| ८ | कृषि तथा पशुपन्छी एवम् खाद्य प्रविधि सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान एवम् विकास तथा प्रवर्द्धन विशेषज्ञ सेवा, तथ्याङ्क प्रणालीको व्यवस्थापन र स्रोत संरक्षण |
| ९ | कृषि, मल, बीउ र विषादी आपूर्ति व्यवस्था र नियमन |
| १० | कृषि/पशु प्रसार, कृषक तालिम तथा क्षमता विकास र सशक्तिकरण |
| ११ | कृषि उपजको न्यूनतम समर्थन मूल्य कार्यान्वयन |
| १२ | कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन |
| १३ | कृषि बजार पूर्वाधार र कृषि फर्म केन्द्रहरुको विकास विस्तार तथा सञ्चालन |
| १४ | राष्ट्रिय नीति र मापदण्ड बमोजिम पाराभेटको दर्ता अनुमति, नवीकरण, खारेजी र नियमन |
| १५ | सामुहिक खेती, सहकारी खेती तथा कृषि करार खेतीको कार्यान्वयन र प्रवर्द्धन |
| १६ | चरन तथा खर्क सम्बन्धी प्रादेशिक नीति तथा कानून तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन |
| १७ | कृषिजन्य र पशुपन्छीजन्य औषधि विषादी र सुक्ष्म पोषणतत्वयुक्त वस्तुको उपयोग र व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा उत्पादन उपयोग र बिक्री वितरणको अनुमति अनुगमन र नियमन |
| १८ | भूमि व्यवस्थापन, भूमि प्रशासन र जग्गा नापजाँच, भूमिसुधार, भूउपयोग र वर्गीकरण तथा चक्लाबन्दी सम्बन्धी प्रादेशिक नीति कानून तथा मापदण्डको तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन |
| १९ | निजी सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाको प्रादेशिक अभिलेख व्यवस्थापन |

| सि.नं. | कार्य जिम्मेवारीहरू |
|---|---|
| २० | जग्गा दर्ता, रजिष्ट्रेशन, जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा, दाखिला खारेज, स्वामित्व हस्तान्तरण सम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन |
| २१ | संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने नक्सा, भौगोलिक सूचना र अभिलेख तथा प्रदेशभित्रको नापनक्सा र अभिलेखको व्यवस्थापन |
| २२ | नापनक्साका नियन्त्रण विन्दुहरूको सञ्जाल स्थापना |
| २३ | क्रमबद्ध कित्ता नापी र भूमि लगत सम्बन्धी मापदण्ड र कार्यान्वयन |
| २४ | भूमिहिन सुकुम्वासी, दलित, मुक्त कमैया, हलिया, आदि वर्गको बसोवास, जीविकोपार्जन र पुनःस्थापना सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन |
| २५ | सरकारी जग्गा भाडामा दिने सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन |
| २६ | सुरक्षित बसोबास र जग्गा एकीकरण सम्बन्धी नीति कार्यान्वयन |
| २७ | गुठी तथा गुठी जग्गा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन तथा गुठी तथा गुठी जग्गाको संरक्षण, अभिलेख व्यवस्थापन र सङ्घीय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय |
| २८ | गरिबी निवारण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड एवं योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन तथा अध्ययन, अनुसन्धान, सर्वेक्षण, सूचना सङ्कलन गरिब घरपरिवार पहिचान, सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण |
| २९ | सहकारी सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्डको तर्जुमा र कार्यान्वयन, सञ्चालन अनुमति, नियमन, तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान |
| ३० | सहकारी बचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धी प्रादेशिक मापदण्ड निर्धारण र नियमन |
| ३१ | सहकारी सम्बन्धमा सङ्घीय, अन्तरप्रादेशिक र स्थानीय तहका संघसंस्थासँग समन्वय र सहकार्य |
| ३२ | सहकारी क्षेत्रको विकास तथा प्रवर्द्धन, क्षमता अभिवृद्धि र परिचालन |
| ३३ | गरिबी निवारण सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यन्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन |
| ३४ | गरिबी निवारण सम्बन्धी अन्तरमन्त्रालय तथा अन्तरनिकाय समन्वय |

**यस मन्त्रालयका महाशाखा र शाखाहरुको कार्यविवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः**

## ३.१ प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा

प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा अन्तर्गत चारवटा शाखाहरु रहेका छन्। यो महाशाखाद्वारा मन्त्रालयको आन्तरिक व्यवस्थापन तथा सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य सम्पादन गर्ने, अन्तर मन्त्रालय समन्वय, अन्तर महाशाखा समन्वय, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको स्थापना र कार्यान्वयन, मन्त्रिपरिषदमा पेश गरिने प्रस्तावहरु तयार पार्ने तथा मातहतका शाखाहरुको कार्यको मासिक प्रगति नियमित रुपमा लिई मन्त्रालयको सचिव समक्ष पेश गर्ने तथा मन्त्रालयको सचिवको निर्देशन अनुसार मन्त्रालय सहज रुपमा संचालन गर्ने यो महाशाखाको प्रमुख कार्य हुनेछ ।

**कर्मचारी प्रशासन शाखा**

मन्त्रालयको प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा अन्तर्गत रहने यो शाखाको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

१. मन्त्रालयबाट हुने सम्पूर्ण प्रशासनिक कार्यहरु सम्पादन गर्ने तथा मातहतका कार्यालयहरुको प्रशासनिक कार्यहरुको समन्वय गर्ने,
२. मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीहरुको नियुक्ति, विदा, काज, सरुवा, बढुवा, तालिम, प्रोत्साहन, पुरस्कार, छात्रवृत्ति, विभागीय कारवाही लगायतका प्रशासनिक कार्यहरु सम्पादन गर्ने निर्णयका लागि राय साथ पेश गर्ने,
३. मन्त्रालय निरीक्षण, पालो-पहरा, सरसफाई, सवारी साधनको व्यवस्था आदि कार्यहरु गर्ने गराउने,
४. मन्त्रालय र मातहतका सबै कार्यालयका कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मुल्यांकन सम्बन्धी सम्पूर्ण काम गर्ने,
५. मन्त्रालयमा माग भई आएका प्रशासनिक राय, सल्लाह, सुझाव तथा निर्देशनहरु सम्बन्धित निकायलाई उपलव्ध गराउने,
६. मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरुको सम्पूर्ण प्रशासनिक कार्यहरुको अनुगमन, समन्वय र निर्देशन गर्ने,
७. स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरी आवश्यकता अनुसार महाशाखा प्रमुख समक्ष पेश गर्ने ।
८. कर्मचारी प्रशासनको निर्णयको क्रममा महाशाखा प्रमुखलाई राय उपलव्ध गराउने,
९. शाखालाई तोकिएका कार्यहरुका अतिरिक्त कुनै पनि शाखाले सम्पादन गर्ने भनी किटानी नगरीएका सम्पूर्ण कार्य गर्ने,

**आर्थिक प्रशासन शाखा**

मन्त्रालयको प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा अन्तर्गत रहने यो शाखाको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

- मन्त्रालयको आर्थिक—वित्तीय प्रशासन तथा ब्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- आयोजना र कार्यक्रमहरुको आवधिक विवरण तथा फाँटवारीहरु तयारी सम्बन्धी कार्य गर्ने,

- मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरुबाट सञ्चालन हुने आयोजना र कार्यक्रमहरुको साधारण तथा पूँजिगत बजेट तयारीका क्रममा योजना शाखासँग समन्वय गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरुका लागि कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट चालु र पूँजिगत बजेट निकासा आर्थिक कारोवार गर्ने, श्रेस्ता राख्ने र नियमित रुपमा प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- बहुवर्षीय खरिद गुरुयोजनाको खर्च सम्बन्धी अभिलेख राख्ने,
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट औंल्याईएका वेरुजु तथा पेश्की फछ्र्यौट सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सचिव र महाशाखा प्रमुखलाई आर्थिक प्रशासनको निर्णयमा राय प्रतिकृया दिने सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको निर्देशन कार्यान्वन समबन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयका महाशाखाहरु बीच बजेट तथा आर्थिक कार्यक्रमको समन्वय गर्ने,

**कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा**

मन्त्रालयको प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा अन्तर्गत रहने यो शाखाको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

१. सचिव, महाशाखा प्रमुखहरु, निर्देशनालय वा आयोजनाहरुबाट कानूनी राय माग भएको विषयमा कानूनी राय परामर्श उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य गर्ने,

२. मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरुमा परेका विवाद निरुपण सम्वन्धी विषयमा लिखित जवाफ तथा पुनरावेदन पत्र तयार गरी सम्वन्धित निकायमा दर्ता गराउने, फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य गर्ने,

३. सचिव, महाशाखा प्रमुखहरु वा निर्देशनालय वा आयोजनाहरुको कानून सम्वन्धी विषयमा मन्त्रालय तर्फवाट न्यायिक, अर्ध न्यायिक विषयमा मन्त्रालयको तर्फवाट प्रतिनिधित्व गर्ने सम्बन्धी कार्य गर्ने,

४. मन्त्रालयबाट संसद तथा मन्त्रिपरिषदमा पेश गरिने विधयेक तथा नियमावलीहरुको मस्यौदा, निर्देशिका, कार्यविधिहरु सम्बन्धीत महाशाखाहरुको समन्वयमा ड्राफ्ट गर्ने,

५. अदालतबाट मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालय सम्बन्धमा भएका फैसला कार्यान्वयन गर्ने,

## ३.२ योजना तथा अनुगमन महाशाखा

यो महाशाखाद्वारा मन्त्रालयको अल्पकालीन तथा दीर्घकालिन योजनाहरुको तर्जुमा, वार्षिक बजेट निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी कार्यहरु सम्पादन गर्ने, अन्तर मन्त्रालय समन्वय गर्ने, अन्तर महाशाखा समन्वय गर्ने, आयोजना र कार्यक्रमहरुको आवधिक प्रगतिको अभिलेख राख्ने तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखिएका समस्याहरुको समाधानका लागि आवश्यक कार्य गर्ने तथा मातहतका शाखाहरुको कार्यको दैनिक, मासिक प्रगति नियमित रुपमा मन्त्रालयको सचिव समक्ष पेश गर्ने तथा मन्त्रालयको सचिवको निर्देशन अनुसार आवधिक योजना र वार्षिक कार्यक्रम सहज रुपमा संचालन गर्ने यो महाशाखाको प्रमुख कार्य हुनेछ । योजना तथा अनुगमन महाशाखा अन्तर्गत देहाय अनुसार दुई वटा शाखाहरु रहेका छन्ः

**योजना तथा बजेट शाखा**

योजना तथा बजेट शाखाको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

१. मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायवाट संचालन गरिने वार्षिक कार्यक्रमहरुको तर्जुमा गरी महाशाखा प्रमुख समक्ष पेश गर्ने तथा स्वीकृत पश्चात वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि सम्वद्ध निकायहरुमा पठाउने,
२. मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायको योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने क्रममा संघ तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गर्ने,
३. योजना निर्माण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यकता र सम्भाव्यताको पहिचान सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
४. आवश्यकताको आधारमा वार्षिक बजेट संशोधन तथा रकमान्तर सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने,
५. भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी क्षेत्रको योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालनमा अन्य निकायहरुसँग समन्वय गर्ने।

**अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा**

अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखाको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

१. आयोजना र कार्यक्रमहरुको आवधिक प्रगतिको अभिलेख राख्ने तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखिएका समस्याहरुको समाधानका लागि आवश्यक कार्य गर्ने,
२. मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यक्रमहरुको नियमित रुपमा अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने, अनुगमन तथा निरीक्षण प्रतिवेदनका आधारमा प्रगति विवरण तयार गरी महाशाखा प्रमुख समक्ष पेश गर्ने,
३. कार्यक्रम अनुगमन निरीक्षणको लागि कर्मचारी खटाउन महाशाखा प्रमुख मार्फत सिफारिस गराउने,
४. मन्त्रालय र अन्तर्गतका बिषयगत कार्यालयहरुले सम्पादन गर्ने कामहरुको आवधिक उपलब्धी सम्बन्धी सूचकहरुको तथ्यांक संकलन गरी व्यवस्थित रुपमा भण्डारण र सार्वजनिक गर्ने,
५. भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी क्षेत्रको लागि आवश्यक तथ्यांकको अध्यावधिक गर्ने।

## ३.३ कृषि विकास महाशाखा

यस महाशाखा अन्तर्गत दुई वटा शाखाहरु रहेका छन्। यो महाशाखाद्वारा प्रदेशको खाद्य सुरक्षा सम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी कार्यहरु सम्पादन गर्ने पर्दछन्। व्यवसायिक कृषि प्रणालीको विकासका लागि आवश्यक नीति, मापदण्ड तथा योजना निर्माणमा समन्वय गर्ने र कृषि विकासमा देखिएका समस्याहरुको समाधानका लागि आवश्यक कार्य गर्ने तथा मातहतका शाखाहरुको कार्यको मासिक प्रगति नियमित रुपमा मन्त्रालयको सचिव समक्ष पेश गर्ने तथा मन्त्रालयको सचिवको निर्देशन अनुसार कृषि विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सहज रुपमा संचालन गर्न समन्वय गर्नु यो महाशाखाको प्रमुख कार्य हुनेछ।

**खाद्य सुरक्षा प्रवर्धन शाखा**

खाद्य सुरक्षा प्रवर्धन शाखाको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

१. प्रदेशस्तरमा खाद्य सुरक्षाको अवस्थाको अनुगमन तथा विश्लेषण गरी मन्त्रालयलाई पृष्टपोषण गर्ने,
२. प्रदेशस्तरमा मल, वीउ, बेर्ना, विषादी, कृषि यन्त्र लगायतका कृषि सामग्रीको आपूर्ति स्थितीको नियमित अनुगमन गरी मन्त्रालयलाई पृष्टपोषण गर्ने,

३. प्रदेशस्तरमा खाद्यसुरक्षाको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण क्षेत्र र समुदायको पहिचान गरी खाद्य सुरक्षा सम्बन्धी प्रवर्धनात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न समन्वय गर्ने,

**कृषि व्यवसाय प्रवर्धन शाखा**

कृषि व्यवसाय प्रवर्धन शाखाको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

१. कृषि व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा समन्वय र अनुगमन गरी मन्त्रालयलाई पृष्ठपोषण गर्ने,
२. कृषि उपज बजार तथा पूर्वाधार विकास नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा समन्वय र अनुगमन गरी मन्त्रालयलाई पृष्ठपोषण गर्ने,
३. प्रदेशस्तरमा व्यवसायिक कृषिको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण पकेट क्षेत्रको पहिचान गरी कृषि व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न समन्वय गर्ने,
४. कृषि बिमा सम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन,

## ३.४ पशुपन्छी विकास महाशाखा

पशुपन्छी विकास महाशाखा अन्तर्गत दुई वटा शाखाहरु रहेका छन्। यो महाशाखाद्वारा प्रदेशको पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास सम्बन्धी नीति तथा योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी कार्यहरु सम्पादन गरीन्छ। व्यवसायिक पशुपालन प्रणालीको विकासका लागि आवश्यक नीति, मापदण्ड तथा योजना निर्माणमा समन्वय गर्ने र पशुपन्छी तथा मत्स्य विकासमा देखिएका समस्याहरुको समाधानका लागि आवश्यक कार्य गर्ने तथा मातहतका शाखाहरुको कार्यको दैनिक, मासिक प्रगति नियमित रुपमा मन्त्रालयको सचिव समक्ष पेश गर्ने तथा मन्त्रालयको सचिवको निर्देशन अनुसार पशुपन्छी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सहज रुपमा संचालन गर्न समन्वय गर्नु यो महाशाखाको प्रमुख कार्य हुनेछ।

**पशु स्वास्थ्य तथा नियमन शाखा**

पशु स्वास्थ्य नियमन शाखाको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

१. पशुपन्छीजन्य औषधि र पोषणयुक्त पशुआहारको उपयोग र व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा उत्पादन उपयोग र विक्री वितरणको अनुमति अनुगमन र नियमन,
२. भेटेरीनेरी अस्पतालको क्षमता विकास तथा स्तरोन्नतति गर्न आवश्यक कार्यहरु सञ्चालन गर्ने,
३. पशुरोग निदान प्रयोगशाला व्यवस्थापन र नियमन,
४. पशुपन्छीजन्य रोग एवम् महामारी नियन्त्रणका लागि अनुगमन गरी मन्त्रालयलाई पृष्टपोषण गर्ने,

**पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्धन शाखा**

पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्धन शाखाको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

१. पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा समन्वय र अनुगमन गरी मन्त्रालयलाई पृष्ठपोषण गर्ने,
२. पशुपन्छी उपज बजार तथा पूर्वाधार विकास नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा समन्वय र अनुगमन गरी मन्त्रालयलाई पृष्ठपोषण गर्ने,

३. प्रदेशस्तरमा व्यवसायिक पशुपन्छी पालनको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण पकेट क्षेत्रको पहिचान गरी पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न समन्वय गर्ने,
४. चरन तथा खर्क सम्बन्धी प्रादेशिक नीति तथा कानून तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन,
५. पशुपन्छी बिमा सम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन,

## ३.५ भूमि व्यवस्था तथा भूमि स्रोत नक्सांकन महाशाखा

प्रदेशको भूमि व्यवस्थापन, भूमि प्रशासन र जग्गा नापजाँच, भूमि सुधार भु-उपयोग/ वर्गिकरण तथा चक्लाबन्दी सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्डको तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी कार्यहरु सम्पादन गर्नु यस महाशाखाको मुख्य जिम्मेवारी हो। भूमि सम्बन्धी देखिएका समस्याहरुको समाधानका लागि आवश्यक कार्य गर्ने तथा मातहतका शाखाहरुको कार्यको दैनिक, मासिक प्रगति नियमित रुपमा मन्त्रालयको सचिव समक्ष पेश गर्ने तथा मन्त्रालयको सचिवको निर्देशन अनुसार भूमि व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम सहज रुपमा संचालन गर्न समन्वय गर्नु यो महाशाखाको प्रमुख कार्य हुनेछ । यस महाशाखा अन्तर्गत रहेका शाखाहरुको कार्यविवरण देहाय अनुसार रहेको छः

**भूमि व्यवस्थापन शाखा**

भूमि व्यवस्थापन शाखाका मुख्य कार्यहरु तपशिल बमोजिम हुनेछन्।

- निजि सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाको प्रादेशिक अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने।
- जग्गादर्ता, रजिस्ट्रेसन, जग्गाधनि प्रमाण पुर्जा दाखिल खारेज स्वामित्व हस्तान्तरण सम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने।
- भूमिहिन सुकुम्बासि दलित मुक्त कमैया हलिया हरवा चरवा आदि वर्गको बसोवास, जिविकोपार्जन र पुनः स्थापना सम्बन्धी प्रादेशिक नीति कानुन, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन।

**भूमिस्रोत नक्सांकन शाखा**

भूमिस्रोत नक्सांकन शाखाका मुख्य कार्यहरु तपशिल बमोजिम हुनेछन्।

- जग्गा नापजाँच, भूमि सुधार भु उपयोग/वर्गिकरण सम्बन्धि प्रादेशिक निति, कानुन तथा मापदण्डको तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन गर्ने।
- नाप नक्साका नियन्त्रण विन्दुहरूको सञ्जाल स्थापना गर्ने।
- क्रमबद्ध कित्ता नापि र भूमि लगत सम्बन्धी मापदणड र कार्यान्वयन गर्ने।
- भूचक्लाबन्दी सम्बन्ध प्रादेशिक निति, कानुन तथा मापदण्डको तर्जुमा कार्यान्वयन गर्ने।

## ४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा

- प्राविधिक सेवा टेवा
- नीतिगत निर्णय र सञ्चालित कार्यक्रम बारे सूचना तथा जानकारी
- तथ्याङ्कीय विवरण
- सचेतनामूलक कार्यक्रम
- कार्यविवरणमा उल्लेख भएका अन्य कार्यहरु

## ५. सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र सम्पूर्ण टेलिफोन नम्बर

| सि.नं. | पद | श्रेणी | सेवा, समुह | नाम, थर | महाशाखा/शाखा | फोन नं. | कै |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **मन्त्रीज्यूको सचिवालय** | | | | | | | |
| १ | अधिकृत आठौं/शाखा अधिकृत | रा.प.तृतीय | प्रशासन | बिना पराजुली | मन्त्रीज्यूको सचिवालय | ९८४६३११२९३ | |
| **सचिवज्यूको सचिवालय** | | | | | | | |
| १ | सचिव | रा.प. प्रथम | कृषि/समुहकृत नहुने | बासुदेव रेग्मी | | ९८५६०७७७०९ | |
| २ | अधिकृत/ना.सु | छैटौ | प्रशासन, सा.प्र. | शोभाखर ढकाल | | ९८४६०४८५५० | |
| **प्रशासन तथा सहकारी महाशाखा** | | | | | | | |
| १ | उपसचिव (प्र.) | रा.प.द्वितीय | प्रशासन, सा.प्र. | पुष्पराज पौडेल | प्रशासन तथा सहकारी महाशाखा | ९८४३०७५९७२ | |
| **प्रशासन शाखा** | | | | | | | |
| १ | अधिकृतस्तर आठौं/शाखा अधिकृत | सातौं | प्रशासन, सा.प्र. | सन्तोष अधिकारी | प्रशासन शाखा | ९८४२२८५४९३ | |
| २ | अधिकृत/ना.सु | छैटौ | प्रशासन, सा.प्र. | ठाकुर प्रसाद ढकाल | प्रशासन शाखा | ९८४६०८५१७६ | |
| ३ | अधिकृत/ना.सु | छैटौ | प्रशासन, सा.प्र. | ऐश्वर्य आचार्य पोखरेल | प्रशासन शाखा | ९८५६०३७८६१ | |
| ४ | क.अ. | स. पाचौ | विविध | दिपकराज पौडेल | प्रशासन शाखा/सहकारी तथा गरिबी निवारण शाखा | ९८५१०१५८०१ | |
| ५ | सहायक/खरिदार | स. पाचौ | प्रशासन, सा.प्र. | कृष्ण प्रसाद उपाध्याय | प्रशासन शाखा, | ९८५६०३५३१७ | |
| ६ | ह.स.चा. | श्रेणी विहिन | ईन्जि, मेकानिकल | रामकाजी गिरी | प्रशासन शाखा | ९८६९१५०३३९ | |
| ७ | ह.स.चा. | श्रेणी विहिन | ईन्जि, मेकानिकल | विनोद सारु मगर | प्रशासन शाखा | ९८१६१२५२८७ | |
| ८ | ह.स.चा. | श्रेणी विहिन | ईन्जि, मेकानिकल | कुमार तिम्सिना | प्रशासन शाखा | ९८४६३३३६३२ | |
| ९ | ह.स.चा. | श्रेणी विहिन | ईन्जि, मेकानिकल | सरोज लामा | प्रशासन शाखा | ९८१३६९५२३३ | |
| १० | ह.स.चा. | श्रेणी विहिन | ईन्जि, मेकानिकल | डिल्ली चौधरी | प्रशासन शाखा | ९७४८७७७९७८ | |
| १२ | का.स. | श्रेणी विहिन | प्रशासन, सा.प्र. | झपट के.सी. | आर्थिक प्रशासन शाखा | ९८४६१९८६६१ | |
| १३ | का.स. | श्रेणी विहिन | प्रशासन, सा.प्र. | | प्रशासन शाखा | | |
| १४ | का.स. | श्रेणी विहिन | प्रशासन, सा.प्र. | तुल बहादुर थापा | प्रशासन शाखा | ९८४६२५३४८८ | |
| १५ | का.स. | श्रेणी विहिन | प्रशासन, सा.प्र. | लक्ष्मी पौडेल | प्रशासन शाखा | ९८४६८७८२४७ | |
| १६ | का.स. | श्रेणी विहिन | प्रशासन, सा.प्र. | मञ्जु गौतम | प्रशासन शाखा | ९८६६०८२२४ | |
| १७ | का.स. | श्रेणी विहिन | प्रशासन, सा.प्र. | सुस्मिता कार्की | प्रशासन शाखा | ९८१७१६१७०१ | |
| **सहकारी तथा गरिबी निवारण शाखा** | | | | | | | |
| १ | | सातौं | प्रशासन, सा.प्र. | | सहकारी तथा गरिबी निवारण शाखा | | |
| **कानन तथा फैसाला कार्यान्वयन शाखा** | | | | | | | |
| १. | कानुन अधिकृत | सातौं | न्याय/कानुन | भुवन थापा | कानुन तथा फैसाला कार्यान्वयन शाखा | ९८६४८९३४०९ | |
| **आर्थिक प्रशासन शाखा** | | | | | | | |
| १ | ले.अधिकृत | सातौं | प्रशासन, लेखा | खगेन्द्रराज अर्याल | आर्थिक प्रशासन शाखा | ९८५६००१२५२ | |

| सि.नं. | पद | श्रेणी | सेवा, समुह | नाम, थर | महाशाखा/शाखा | फोन नं. | कै |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| २ | स ले.पा. | स. चौथो | प्रशासन, लेखा | कविता के.सी. | आर्थिक प्रशासन शाखा | ९८६८०१६२९३ | |
| **योजना तथा अनुगमन महाशाखा** | | | | | | | |
| १ | उपसचिव | नवौं तह | कृषि, एगृ.इको एण्ड मार्केटिङ्ग | | योजना तथा अनुगमन महाशाखा | | |
| **अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा** | | | | | | | |
| १ | कृषि प्रसार अधिकृत | सातौं/आठौ | कृषि,कृषि प्रसार | | अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा | | |
| २ | तथ्यांक अधिकृत | सातौं/आठौ | ने.आ.यो. तथा त. | - | अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा | | |
| **बजेट तथा योजन शाखा** | | | | | | | |
| १ | कृषि अर्थ विज्ञ | आठौ | कृषि, एगृ.इको. | ज्योती क्षेत्री | बजेट तथा योजन शाखा | ९८५६०११६४९ | |
| २ | पशु विकास अधिकृत | सातौ | कृषि,ला.पो.डे.डे. | सुजन थापा मगर | बजेट तथा योजन शाखा | ९८०६९९६२५८ | |
| ३ | प्रा.स. | पाचौं | कृषि, एगृ.इको. | | बजेट तथा योजन शाखा | ९८६९०५४४०१ | |
| **कृषि विकास महाशाखा** | | | | | | | |
| १ | उपसचिव | नवौं | कृषि, (समुहकृत नहुने) | गोविन्द पाण्डे | कृषि विकास महाशाखा | ९८५१२२१३६४ | |
| **खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्वन शाखा** | | | | | | | |
| १ | कृ.प्र.अ. | आठौं | कृषि,कृषि प्रसार | बिना पराजुली | खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्वन शाखा | ९८४६३११२९३ | |
| २ | वागवानी विकास अधिकृत | आठौं | कृषि,बाली विकास | - | कृषि जैविक विविधता तथा जलवायु परिवर्तन शाखा | | |
| ३ | खाद्य अनुसन्धान अधिकृत | सातौं | खाद्य | कुमार भण्डारी | खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्वन शाखा | ९८४९८५२०२३ | |
| **कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन शाखा** | | | | | | | |
| १ | कृषि अर्थ विज्ञ | सातौं | कृषि, एगृ.इको. | हिन्दी राई | कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन शाखा | ९८५६०३७४३५ | |
| **पशुपंछी विकास महाशाखा** | | | | | | | |
| १ | व.प.वि.अ | अधिकृत नवौं | कृषि,ला.पो.डे.डे | डा. शोभा शर्मा | पशुपंछी विकास महाशाखा | ९८५२०५१६१० | |
| २. | प.चि. | सातौं | कृषि, भेट | हरिदत्त सुवेदी | पशुपंछी विकास महाशाखा | ९८५७६३००९२ | |
| | **पशु स्वास्थ्य तथा नियमन शाखा** | | | | | | |
| १ | पशु चिकित्सक | रा.प.तृतीय | कृषि, भेट | डा. राजेश चौधरी | पशु स्वास्थ्य तथा नियमन शाखा | ९८४५०३८५०३ | |
| २ | प.से.प्रा. | छैटौ | कृषि, भेट | ऋषिराम पोखरेल | पशु स्वास्थ्य तथा नियमन शाखा | ९८४६०४११६७ | |
| ३ | प.से.प्रा. | छैटौ | कृषि, भेट | | पशु स्वास्थ्य तथा नियमन शाखा | | |
| | **पशुपंछी व्यवसाय प्रवर्द्वन शाखा** | | | | | | |
| १ | प.वि.अ | सातौं | कृषि, ला.पो.डे.डे | - | पशुपंछी विकास महाशाखा | ९८४९५९१९४९ | |
| **कृषि तथा पशुपन्छी नियमन ईकाई, आँबुखैरेनी** | | | | | | | |
| १ | पशु चिकित्सक | सातौ | कृषि, भेट | | | | |
| २ | बाली संरक्षण अधिकृत | सातौ | कृषि, बाली संरक्षण | | | | |
| ३ | प्रा.स. बाली संरक्षण | छैटौ/पाचौं | कृषि, बाली संरक्षण | धनराज ओड | | ९७४८२४७६०५ | |

| सि.नं. | पद | श्रेणी | सेवा, समुह | नाम, थर | महाशाखा/शाखा | फोन नं. | कै |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ४ | पशु स्वास्थ्य प्राविधिक | छैटौं/पाचौं | कृषि, भेट | | | | |
| ५ | का.स. | श्रेणी विहिन | प्रशासन, सा.प्र. | रजनी चुमान | | ९८४६२१८२९१ | |
| **कृषि तथा पशुपन्छी नियमन ईकाई, मालुङ्गा** | | | | | | | |
| १ | बाली संरक्षण अधिकृत | सातौ | कृषि, बाली संरक्षण | | | | |
| २ | प्रा.स. बाली संरक्षण | छैटौं/पाचौं | कृषि, बाली संरक्षण | मनिषा डुम्रे | | ९८४९९७५४९४ | |
| ३ | पशु स्वास्थ्य प्राविधिक | छैटौं/पाचौं | कृषि, भेट | | | | |
| ४ | का.स. | श्रेणी विहिन | प्रशासन, सा.प्र. | भुपराज बस्याल | | ९८४६८३६५१६ | |

## ६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

**सूचना दिँदा लिनुपर्ने शुल्क**

- सूचना मागको निवेदन दिँदा कुनै शुल्क वा दस्तुर लाग्दैन। सामान्य आकारको (आठ दशमल बतीस इन्च चौडाइ एघार दशमलब सात इन्च लम्बाइ सम्म साइज भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठ सम्मको सूचना निःशुल्क उपलव्ध गराइनेछ।
- दश पृष्ठ भन्दा धेरै सूचना दिँदा निम्न अनुसार शुल्क लिइनेछ ।
    - सामान्य आकारको (आठ दशमलब तीन इन्च चौडाइ एघार दशमलब सात इन्च लम्बाइसम्म साइज भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्टभन्दा बढी सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ पाँच रूपैयाँ लाग्नेछ।
    - माथि उल्लेख भए भन्दा ठूलो आकारको कागजमा तयार गरिएको वा रहेको सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ दश रूपैयाँ लाग्नेछ। सुरुका दश पेज निःशुल्क दिनुपर्ने बाध्यता यसमा रहने छैन
    - कुनै सूचना तयार गर्दा माथि लेखिए भन्दा बढी खर्च लाग्ने भएमा वास्तविक लागतको आधारमा दस्तुर लिइनेछ। प्रचलित कानुनमा सूचना माग गर्दा लाग्ने दस्तुरको सम्बन्धमा छुट्टै व्यवस्था भएकोमा भने सोही बमोजिम दस्तुर लाग्नेछ। मूल्य राखी विक्री वितरण गर्ने मुद्रित वा कुनै पनि माध्यमको सूचना सामग्रीको दस्तुर त्यसमा अंकित वा निर्धारित मूल्य बमोजिम नै हुनेछ। तर यस मन्त्रालयको उदेश्य र कामको प्रवर्द्धनका लागि वितरण गरिने सूचना-सामग्रीको शुल्क लाग्ने छैन ।

**सूचना उपलब्ध गराए बापत शुल्क लिने तरिका**

(१) नगद लिएर राजस्व खातामा जम्मा गर्न सकिन्छ।

(२) नेपाल सरकारले तोकेको बैंकमा जम्मा गर्न लगाई सो को भौचर पेश गर्न लगाउन सकिन्छ।

(३) सो रकम बराबरको हुलाक टिकट निवेदनमा टाँस्न लगाउन पनि सकिन्छ।

**सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि**

(१) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधि भित्र, निवेदन प्राप्त भएपछि सूचना अधिकारीले तत्काल उपलव्ध गराउन सकिने प्रकृतिको सूचना भए तत्काल र तत्काल उपलव्ध गराउन नसकिने प्रकृतिको सूचना भए निवेदन प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र निवेदकलाइ उपलब्ध हुनेछ । कुनै व्यक्तीको जीउ ज्यानको सुरक्षासँग सम्बन्धित सूचना माग गरेको पाइएमा २४ घण्टाभित्र उपलव्ध गराइने छ।

(२) अन्य विशेष ऐन नियमले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम ।

## ७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी:

**(क) निर्णय प्रक्रिया सम्बन्धमाः**

(१) मन्त्रालयले उपलब्ध गराउने सेवा सम्बन्धमाः

- सरकारी निर्णय प्रकृया सरलीकरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम ।

(२) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम माग गरिने सूचना सम्बन्धमाः

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ बमोजिम ।

**(ख) निर्णय गर्ने अधिकारी सम्बन्धमा:**

(१) मन्त्रालयले सम्पादन गर्ने नीतिगत एवं अन्य कार्यहरु सम्बन्धमाः

- प्रदेश मन्त्रिपरिषदस्तरबाट
- माननीय कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रीस्तरबाट
- कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयको सचिवस्तरबाट
    - ➢ माननीय मन्त्रीबाट प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिम
    - ➢ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ बमोजिम प्राप्त अधिकार बमोजिम
    - ➢ अन्य विशेष ऐन, नियमले सचिवले गर्ने भनी तोकिएका कामहरु।
- सचिवले प्रत्यायोजन गरेको अधिकार बमोजिम तोकिएको कर्मचारीले।

(२) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम माग गर्ने सूचना सम्बन्धमा

- भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी सचिवले।

## ८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

(क) कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयले उपलव्ध गराउने सेवा सम्बन्धमाः-

- कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयका सचिव

(ख) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम परेको उजुरी सम्बन्धमाः-

- राष्ट्रिय सूचना आयोग

## ९. यस आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पादन हुने मुख्य मुख्य कामको विवरण

### पुँजीगत तर्फका कार्यक्रमहरु

- कार्यालय भवन निर्माण
- अधुरो कम्पाउन्ड वाल निर्माण
- मोटरसाइकल/स्कुटर खरिद
- कार्यलयको लागि डेक्सटप सेट खरिद
- कार्यालयका लागि चार पाङ्ग्रे सवारी साधन खरिद
- ल्यापटप खरिद
- फर्निचर तथा फिक्चर्स खरिद
- AC खरिद जडान

### चालु तर्फका कार्यक्रमहरु

#### योजना तथा अनुगमन महाशाखा

- वार्षिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी
- MPDAC तथा MTEF समितिको बैठक कृषक सूचीकरण कार्यक्रम सहजीकरण नीति संवाद
- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन सहयोग कार्यक्रम (कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य)

- योजना अधिकृतहरूका लागि तथ्याङ्क व्यवस्थापन तथा विश्लेषण सम्बन्धी तालिम
- बार्षिक कृषि तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम
- योजना तर्जुमा गोष्ठी

**भूमि व्यवस्था तथा भूमिश्रोत नक्सांकन महाशाखा**

- प्रादेशिक भू-उपयोग परिषद्को बैठक
- जग्गा चक्लाबन्दी कार्यक्रम संचालन का लागि डीपीआर तयारी
- चक्लाबन्दी भएका स्थानहरुमा नापी नक्सा कार्यक्रम (पुरानो भुक्तानी बाँकी तथा नयाँ)
- भूमि बैंक स्थापनाका लागि सहजीकरण
- प्रादेशिक भूमि विधेयक तर्जुमा
- स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा जग्गा एकीकृत गरी वस्ती विकास गर्ने कार्यको निरन्तरता
- जग्गा चक्लाबन्दी सम्बन्धी कार्यक्रम

**कृषि विकास महाशाखा**

- स्थानीय तहको सहकार्यमा कृषि विकास कार्यक्रम
- गण्डकी प्रदेश खाद्य परिषद्को बैठक
- कृषि सम्बन्धी ऐन/नियम/नीति/कार्यविधि/मापदण्ड तर्जुमा तथा संशोधन
- NARC र Li-Bird को सहकार्यमा गण्डकी कृषि मौसम सल्लाह बुलेटिनको प्रभावकारीता अध्ययन
- कृषि मौसम सल्लाह बुलेटिन प्रकाशनका लागि समितिहरुको बैठक
- कृषि मौसम सल्लाह बुलेटिनको सूचना प्रशारण
- प्रदेशमा कृषिजन्य वस्तुको उत्पादन सम्बन्धी सम्भाव्यता अध्ययन तथा अद्यावधिक कार्यक्रम
- प्रादेशिक खाद्य तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा प्रतिवेदन तयारी
- मल, बीउ र विषादी सम्बन्धी बजारको नियमन तथा अनुगमन
- स्थानीय तहको सहकार्यमा कृषि विकास कार्यक्रम
- अनुदानको मल विक्री अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयारी
- प्रदेश कृषि विकास रणनीति तर्जुमा
- खाद्य बजार अनुगमन
- खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर सम्बन्धी सचेतना (TV, Radio मार्फत)

**पशुपन्छी विकास महाशाखा**

- स्थानीय तहको सहकार्यमा पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास कार्यक्रम
- कृषि वातावरण संरक्षण समितिको बैठक
- खोरेत रोग नियन्त्रण कार्ययोजना कार्यान्वयन तयारी
- पि.पि.आर. नियन्त्रण कार्ययोजना कार्यान्वयन तयारी
- च्याङ्ग्रामा पस्मिना उत्पादन विषयक अध्ययन तथा अनुसन्धान

- प्रारम्भीक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन स्वीकृति तथा तत् पश्चातको कार्यान्वयनको अवस्थाको फिल्ड भेरिफिकेसन
- स्थानीय तहको सहकार्यमा पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास कार्यक्रम

## १०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुख: प्रदेश सचिव  बासुदेव रेग्मी, सम्पर्क नं. ९८५६०७७७०९
गुनासो सुन्ने अधिकारी: श्री गंगालाल पोखरेल,  सम्पर्क नं. ९८५६०३४८८०
प्रवक्ता: डा. शोभा शर्मा, सम्पर्क नं. ९८४५०५३९२०
सूचना अधिकारी: पशु चिकित्सक, डा राजेश कुमार चौधरी, सम्पर्क नं. ९८४५०३८५०३

## ११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची

| क्र.सं. | ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका, मापदण्डको नाम |
|---|---|
| क | **ऐनहरु** |
| १. | प्रदेश दुग्ध वकास बोर्ड ऐन, २०७५ |
| २. | सहकारी ऐन, २०७५ |
| ३. | प्रदेश कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७७ |
| ४. | गण्डकी प्रदेश जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन, २०८० |
| ख | **आदेश** |
| १. | गण्डकी प्रदेश खाद्य परिषद् (गठन तथा संचालन) आदेश, २०७८ |
| | **नियमावली, निर्देशिका र कार्यविधिहरु** |
| १. | गण्डकी प्रदेश सहकारी नियमावली, २०७६ |
| २. | दुग्ध विकास वोर्ड संचालन निर्देशिका, २०७५ |
| ३. | कृषकसँग कृषि मन्त्री कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि-२०७५ |
| ४. | कृषक पहिचान तथा वर्गीकरण कार्यविधि, २०७५ (पहिलो संसोधन २०७६-०८-०२) सहित |
| ५. | बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि,२०७७ |
| ६. | पशुको पूर्ण खोप कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६ |
| ७. | मुख्यमन्त्री जलवायुमैत्री नमुना कृषि गाउँ कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ |
| | **मापदण्डहरु** |
| १. | साना व्यवसायिक कृषि फार्म स्थापना तथा विस्तार कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| २. | कोल्ड स्टोर/ कोल्ड रुम निर्माण कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |

| क्र.सं. | ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका, मापदण्डको नाम |
|---|---|
| ३. | क्लष्टरमा रैथाने बाली संरक्षण कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४. | क्षेत्रफलका आधारमा तरकारी उत्पादनमा प्रोत्साहन सहयोग कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| ५. | फलफूल विरुवा तथा बीउ आलु उत्पादनका लागि तन्तु प्रजनन प्रयोगशाला स्थापनामा सहयोग कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| ६. | बाँझो जग्गामा व्यवसायिक खेती प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| ७. | आलु खेती प्रवर्धन विशेष कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| ८. | साझेदारीमा कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| ९. | साना सिंचाई कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| १०. | सामुदायिक बीउ बैंक स्थापना तथा संचालन कार्यक्रम सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ |
| ११. | स्थानीय कृषि उपज बिक्री केन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| १२. | सुन्तलाजात फलफूल बालीमा उच्च घनत्व बगैंचा स्थापना कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| १३. | बीउ उत्पादन परिमाणका आधारमा नगद अनुदान कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| १४. | मसलाबाली प्रवर्धन कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| १५. | मकै, भट्टमास र चैते धान खेती विस्तार प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| १६. | ग्रामीण साना कृषि उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| १७. | कृषि ऋणमा ब्याज अनुदान कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| १८. | व्यवसाय पुनर्स्थापना सहयोग सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| १९. | घर घरमा प्राङ्गारिक मल उत्पादन सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| २०. | बिमा शुल्क (प्रिमियम) मा अनुदान सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| २१. | स्थानिय नश्लको पशुपन्क्षी संरक्षण सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन मापदण्ड,२०७७ |
| २२. | मत्स्य विकास सम्बन्धी एकिकृत मापदण्ड,२०७७ |
| २३. | साना पशुपन्क्षी तथा मत्स्य व्यवसायी फर्म स्थापना तथा कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| २४. | पशु आहार उत्पादन सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन एकिकृत मापदण्ड,२०७७ |
| २५. | मिटमार्ट स्थापना कार्यक्रम संचालन मापदण्ड,२०७७ |
| २६. | मूल्य श्रृखलामा आधारित कार्यक्रम संचालन मापदण्ड,२०७७ |
| २७. | सहकार्यमा वधस्थल निर्माण वा सुधार मापदण्ड.२०७७ |

| क्र.सं. | ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका, मापदण्डको नाम |
|---|---|
| २८. | दुग्ध उत्पादनका आधारमा आधारीत प्रोत्साहन कार्यक्रम मापदण्ड,२०७७ |
| २९. | पशु हाटवजार निर्माण वा सुधार कार्यक्रम संचालन मापदण्ड,२०७७ |
| ३०. | पशुपन्क्षी पकेट स्थापना तथा विस्तार कार्यक्रम संचालन मापदण्ड,२०७७ |
| ३१. | प्रजननको लागि भाले पशु खरिद तथा वितरण मापदण्ड.२०७७ |
| ३२. | माछामासु तथा डेरी पसल निरेमाण सुधार मापदण्ड,२०७७ |
| ३३. | कृषि प्राविधिक शिक्षा अध्यापन गराउने सामुदायिक विद्यालयहरुमा ल्याब तथा फार्म स्थापना तथा सञ्चालन सहयोग कार्यक्रम सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ |
| ३४. | ग्रामीण क्षेत्रमा करेसावारी तथा घर बगैंचा स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ३५. | फलफूल बगैंचामा नयाँ प्रविधिमा आधारित सिँचाई सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ३६. | फलफूल, तरकारी तथा नगदेबाली विरुवा नर्सरी/श्रोतकेन्द्र स्थापना सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| ३७. | व्यवसायिक फलफूल खेती गर्न ईच्छुक कृषकहरुलाई अनुदानमा फलफूल विरुवा र आवश्यक कृषि सामग्री वितरण कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ३८. | समुदायस्तरमा कृषि उपज उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४०. | भेडाबाख्रा तथा बंगुर प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४१. | प्राङ्गारिक मल/बायोचार उत्पादन कारखाना स्थापना तथा सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४२. | बीउ प्रशोधन केन्द्र सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४३. | चक्लाबन्दी भएका जग्गामा यान्त्रिकीकरण सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४४. | स्याउ खेती विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ (पहिलो संसोधन, २०७८ सहित) |
| ४५. | भैंसी विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४६. | पशु कल्याण प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४७. | दूध संकलन/चिस्यान केन्द्र स्थापना सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४८. | दाना उद्योग स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ |
| ४९. | लर्न एण्ड डु तालिम कार्यक्रम सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ |
| ५०. | विशेष बाली प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७८ |
| ५१. | ग्रामिण पोषण सुरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७८ |

| क्र.सं. | ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका, मापदण्डको नाम |
|---|---|
| ५२. | अनुदानमा प्राङ्गारिक मल वितरण कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड ,२०७८ पहिलो संशोधन २०८० सहित |
| ५३. | च्याउ बीउ उत्पादक प्रयोगशालालाई सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७८ |
| ५४. | उन्नत प्रविधि प्रदर्शन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७८ |
| ५५. | बीज वृद्धि तथा बीउ बिजनमा आत्मनिर्भरता सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७८ |
| ५६. | स्वायल हेल्थ कार्ड सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७८ |
| ५७. | विपन्न बस्तीमा मुख्यमन्त्री कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७८ |
| ५८. | जीविकोपार्जन सहयोग सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७८ |
| ५९. | प्रादेशिक कृषि मौसम सल्लाह बुलेटिन प्रकाशन तथा प्रसारण मापदण्ड, २०७९ |
| ६०. | व्यावसायिक फर्मले अबलम्बन गर्नुपर्ने गाइभैंसी कल्याण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ |
| ६१. | स्याउ, ओखर र खुर्पानी खेती विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७९ |
| ६२. | मकै बीउ उत्पादन तथा मकै बाली प्रवर्धन आयोजना कार्यान्वयन मापदण्ड, २०७९ |
| ६३. | चीज प्रशोधन उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन सहयोग कार्यक्रम सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ |
| ६४. | व्यवसायिक फर्ममा मलमुत्र संरक्षण सहयोग सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७९ |
| ६५. | उत्कृष्ट कृषि पुरस्कार सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ |
| ६६. | कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७९ |
| ६७. | आलु उत्पादन प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८० संशोधन २०८० सहित |
| ६८. | आलु तथा तरकारीबाली प्रवर्धन सम्बन्धी आयोजना कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८० |
| ६९. | खाद्यान्नवाली प्रवर्धन सम्बन्धी आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८० |
| ७०. | फलफूलबाली विकास सम्बन्धी आयोजना कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८० |
| ७१. | रैथानेबाली प्रवर्धन सम्बन्धी आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८० |
| ७२. | जलवायुमैत्री कृषि प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१ |
| ७३. | बृहत्तर पशु विकास प्रवर्द्धन कार्यक्रम (गाईभैसी/भेंडाबाखा/वंगुर/माछा/कुखुरा) संचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१ |
| ७४. | लोकमार्ग कोरियोडर लक्षित मासु उत्पादनका लागि वाखा पालन कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१ |

| क्र.सं. | ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका, मापदण्डको नाम |
|---|---|
| ७५. | ताल विशेष मत्स्य प्रवर्धन कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०८१ |
| ७६. | प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१ |
| ७७. | पशु आहारमा ढुवानी अनुदान प्रोत्साहन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१ |
| ७८. | मत्स्य पालनमा प्रयोग हुने विद्युत मिटरको महशुलमा अनुदान सहयोग कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०८१ |
| ७९ | आलु उत्पादन प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |
| ८० | कृषि उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |
| ८१ | खाद्यान्नबाली प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८२ |
| ८२ | च्याउ तथा मौरी व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |
| ८३ | जलवायुमैत्री प्रविधि प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |
| ८४ | व्यावसायिक तरकारी खेती सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८२ |
| ८५ | निर्यातजन्य कृषि वस्तु प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |
| ८६ | फलफूल, तरकारी तथा नगदेबाली विरुवा नर्सरी/स्रोतकेन्द्र स्थापना सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |
| ८७ | बीउ उत्पादन प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |
| ८८ | रैथाने तथा स्थानीय बाली विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८२ |
| ८९ | लोकमार्ग/कोरिडोर केन्द्रित कृषि उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |
| ९० | फलफूलबाली विकास सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८२ |
| ९१ | ऊन तथा पस्मिना उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन सहयोग सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |
| ९२ | सहकार्यमा पशु विकास कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२ |

## १२. आ.व. २०८२/८३ को पहिलो त्रैमासक अवधिमा सञ्चालित कार्यक्रमको प्रगति विवरण

| आयोजना/कार्यक्रमको नाम | मुख्य मुख्य उपलब्धी |
|---|---|
| १.२.४.१७ कृषि वातावरण संरक्षण समितिको बैठक | १ वटा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणको कार्यसूची स्वीकृत, विभिन्न फर्महरुको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणको प्रतिवेदन र कार्यसूची स्वीकृत हुने चरनमा रहको |
| १.२.४.३५ प्रदेश मल वितरण व्यवस्थापन समितिको बैठक | प्रदेशलाई प्राप्त रासायनिक मलको जिल्लागत कोटा निर्धारणका लागि प्रदेश मल वितरण व्यवस्थापन समितिको बैठक प्रथम चौमासिक सम्म ७ (पटक) सम्पन्न |

| आयोजना/कार्यक्रमको नाम | मुख्य मुख्य उपलब्धी |
|---|---|
| १.२.४.३६ कृषि मौसम सल्लाह बुलेटिन प्रकाशनका लागि समितिहरुको बैठक | प्रथम त्रैमासिकसम्ममा १५ वटा बैठक सम्पन्न भई १५ वटा अंक प्रकाशन गरि कृषक र प्राविधिकहरुमाझ पुऱ्याइएको |
| २.७.१५.१४२५ वार्षिक प्रगति समीक्षा गोष्ठी | मन्त्रालय मातहतका सम्पूर्ण कार्यालयहरुको वार्षिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी सम्पन्न गरी कुल ६० प्रतिशत बित्तीय र ७२ प्रतिशत भारित प्रगति उपलब्धी गरेको। |
| २.७.१५.११४७ कृषि सम्बन्धी ऐन/नियम/नीति/कार्यविधि/मापदण्ड तर्जुमा तथा संशोधन | **१२ वटा मापदण्ड स्वीकृत भएको**<br>**क.** आलु उत्पादन प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२<br>**ख.** कृषि उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२<br>**ग.** खाद्यान्नबाली प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८२<br>**घ.** च्याउ तथा मौरी व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२<br>**ङ.** जलवायुमैत्री प्रविधि प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२<br>**च.** व्यावसायिक तरकारी खेती सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८२<br>**छ.** निर्यातजन्य कृषि वस्तु प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२<br>**ज.** फलफूल, तरकारी तथा नगदेबाली विरुवा नर्सरी/स्रोतकेन्द्र स्थापना सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२<br>**झ.** बीउ उत्पादन प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२<br>**ञ.** रैथाने तथा स्थानीय बाली विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८२<br>**ट.** लोकमार्ग/कोरिडोर केन्द्रित कृषि उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८२<br>**ठ.** फलफूलबाली विकास सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड, २०८२ |
| २.७.१८.७२६ पशुपन्छी सम्बन्धी ऐन/नियम/नीति/कार्यविधी/मापदण्ड तर्जुमा तथा संसोधन | २ वटा मापदण्ड स्वीकृत भएको<br>क) एन तथा पस्मिना उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन सहयोग सञ्चालन मापदण्ड २०८२<br>ख) सहकार्यमा पशु विकास कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड २०८२ |
| अनुदानका विभिन्न कार्यक्रमहरुको सूचना प्रकाशन | विभिन्न कार्यक्रमहरुको सूचना प्रकाशन गरिएको र केही कार्यक्रमहरुको समयावधी बाँकी रहेको छ। असोज मसान्तसम्म भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र तर्फ १११ वटा, कृषि ज्ञान केन्द्र तर्फ २९२८ वटा, कृषि विकास स्रोत केन्द्र तर्फ ३३ वटा मत्स्य विकास केन्द्र तर्फ १८ वटा गरी कुल ३०९० आवेदनहरु प्राप्त भइसकेको। आवेदन दिने समय बाँकी रहेकोले थप आवेदनको विवरण प्राप्त हुन बाँकी। |
| कृत्रिम गर्भाधान सेवा | भे.अ.प.से.वि.केन्द्र र प्राविधिकहरुबाट १७२९१ गाई, ११३५८ भैंसी, ९५ बाख्रा र २७ बंगुरमा गरि जम्मा २८७७१ पशुमा कृत्रिम गर्भाधान सेवा प्रदान गरिएको। |
| नियमित उपचार सेवा सञ्चालन | मेडिकल (१८२०२), गाइनेकोलोजिकल (४४९), माइनर सर्जरी (५६३), मेजर सर्जरी (१२९), पोल्ट्री डिजिज (१४१२०), फिस डिजिज (५०) गरि कूल |

| आयोजना/कार्यक्रमको नाम | मुख्य मुख्य उपलब्धी |
|---|---|
| | ३३५१३ वटा उपचार सेवा प्रदान गरिएको |
| प्रयोगशाला सेवा | गोबर परिक्षण-३५२२, थुनेलो परिक्षण-२४२, रगत परिक्षण-७९, पिसाब परिक्षण-२१, पानी गुणस्तर जाँच-४१ RDT १२३, छाला परिक्षण ११ र पोष्टमार्टम १५९ गरि जम्मा ४१९८ प्रयोगशाला सेवा प्रदान गरिएको। |
| खोप सेवा | भे.अ.प.से.वि.केन्द्रहरुबाट नियमित खोप सेवा र पशुमा पूर्ण खोप कार्यक्रम मार्फत सुंगुर/बंगुरमा क्लासिकल स्वाइन फिवर बिरुद्ध १,५४० डोज; भेडा/बाख्रामा पि.पि.आर. बिरुद्ध १८,७०० डोज; गाई/भैंसीमा खोरेत बिरुद्ध ३६,२४७, भ्यागुते र चरचरे बिरुद्ध ५२७ डोज र लम्पी स्किन रोग बिरुद्ध ६,५३१ डोज; कुकुर/बिरालोमा रेबिज बिरुद्ध ३,७१० डोज र डि.एच्.पि.पि.एल्. बिरुद्ध ७०७ डोज खोप लगाएको |
| सहकारीता, सहकारी ऐन नियम अभिमुखिकरण गोष्ठी | तनहुँको शुक्लागण्डकी नगरपालिकामा १ पटक सहकारी सञ्चालक समिति, व्यवस्थापक र लेखा सुपरीवेक्षक समितिका सदस्यहरु गरि ८५ जनालाई अभिमुखीकरण गरिएको अन्तर्किया गरिएको। |
| सहकारी संस्थाहरुको नियमन कार्यक्रम | ४० सहकारीको अनुगमन नियमन गरिएको; १९ वटा सहकारीलाई कारवाही गरि रु. १०,६१,०००/- राजश्व दाखिला भएको। |
| निस्कृय सहकारी पहिचान तथा तथ्याङक संकलन | यस अवधिमा ३ वटा सहकारी खारेज गरिएको |

### १३. यस त्रैमासिकमा क्षति भएका कृषि बाली तथा पशुपन्छी विवरण

**क) कृषि तर्फ (ब्याड, खडा बाली, भण्डारण, आदिमा)**

| सि.नं | जिल्ला | विपद प्रकार | कृषितर्फ भएको क्षति | | | क्षतिको आंकलन (रु) | कैफियत |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | प्रकार | एकाई | परिमाण | | |
| १ | पर्वत | असिना पानी, भिषण वर्षा | चैते धान | रोपनी | ४० | ४४१२६२६ | खडा बाली |
| | | असिना पानी, भिषण वर्षा | बर्खे धान | रोपनी | ८३७ | | खडा बाली |
| | | भिषण वर्षा | बर्खे धान | रोपनी | १९२ | ९६६०४८ | खडा बाली |
| | | भिषण वर्षा | बर्खे धान | रोपनी | ८० | ४०२५२० | खडा बाली |
| | | असिना पानी | बर्खे धान | रोपनी | ५२५.१४ | २६४२२४२ | खडा बाली |
| | | भिषण वर्षा | बर्खे धान | रोपनी | १०४ | ५२३२७६ | खडा बाली |
| | | फल कुहाउने औंसा (किरा) | सुन्तला | रोपनी | २० | ४२०००० | खडा बाली |
| | | फेद कुहिने रोग | धान | रोपनी | ५ | २५१५८ | खडा बाली |
| २ | स्याङ्जा | रोग/कीरा | | | | ० | सामान्य (रोग/किरा मकैमा अमेरिकन फौजी किरा, धानको नर्सरी ब्याडमा हिस्पा, लहरे तरकारी |

| सि.नं | जिल्ला | विपद प्रकार | कृषितर्फ भएको क्षति | | | क्षतिको आंकलन (रु) | कैफियत |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | प्रकार | एकाई | परिमाण | | |
| | | | | | | | बलिमा फल कुहाउने औसा |
| | | हावाहुरी | टनेल | वटा | ३ | २००००० | काक्रा टनेल (हावाहुरीले गर्दा फेदिखोला गा.पा) -१ वटा टनेल पूर्ण क्षति भएको र २ वटा आंशिक क्षति |
| ३ | कास्की | हावाहुरी | मकै | हे | १५.५ | १८७२४० | - |
| | | हावाहुरी | केरा | रोपनी | १.५ | १५०००० | - |
| | | हावाहुरी | कागती | हे | १.०८ | १३००० | - |
| | | हावाहुरी | लिची | बोट | ७ | ५५००० | - |
| | | हावाहुरी | एवोकार्डो | बोट | ७ | १०००० | - |
| | | हावाहुरी | सुन्तला | बोट | ५ | ३०००० | - |
| | | हावाहुरी | ड्रागनफ्रुट | बोट | ८ | ३५०० | - |
| | | हावाहुरी | मौरी | घार | २३ | २३०००० | - |
| | | हावाहुरी | सुर्यमुखी | बोट | २३ | १५०० | - |
| | | बाढी पहिरो | - | - | - | ० | ६ रोपनी खेतको डिल भत्काएको |
| जम्मा | | | | | | १०२७२१०९ | |

## ख) पशुपन्छी तथा मत्स्य तर्फ

| सि.नं | जिल्ला | विपद प्रकार | पशुपन्छीतर्फ भएको क्षति | | | क्षतिको आंकलन (रु) | कैफियत |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | प्रकार | एकाई | परिमाण | | |
| १ | पर्वत | बाढी/पहिरो | गोठ | वटा | ६ | १२००००० | - |
| | | | बाखा | वटा | ४ | ४०००० | - |
| | | | भैंसी | वटा | ३ | १८०००० | - |
| | | | गोरु | वटा | १ | १५००० | - |
| | | आगलागी | गोठ | वटा | ६ | १२००००० | - |
| | | | खोर | वटा | १ | २००००० | कुखुराको खोर |
| | | | भैंसी | वटा | १ | ६०००० | - |
| | | | बाखा | वटा | ७ | ९०००० | - |
| | | | पराल | भारी | ३०० | १५०००० | - |
| २ | बागलुङ | पहिरो | गोठ | वटा | ९ | ११५०००० | - |
| | | | भैंसी | वटा | २ | | - |

| सि.नं | जिल्ला | विपद प्रकार | पशुपन्छीतर्फ भएको क्षति | | | क्षतिको आंकलन (रु) | कैफियत |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | प्रकार | एकाई | परिमाण | | |
| | | | गोरु | वटा | १ | | - |
| | | आगलागी | गोठ | वटा | ७ | ९५०००० | - |
| | | | भैंसी | वटा | २ | | - |
| | | | कुखुरा | वटा | १०० | | - |
| | | | पशु आहारा | - | - | | ४ जना कृषकको संचित पशु आहारमा क्षति |
| ३ | कास्की | पहिरो | भैंसी | वटा | २ | १७५००० | मादी-१ खिलिङमा बगाएको |
| | | | गोठ | वटा | १ | | |
| जम्मा | | | | | | ५४१०००० | |

## १४. कार्यालयगत वार्षिक बजेट तथा खर्च सम्बन्धी विवरण

| बजेट उपशीर्षक | बजेट | | खर्च | | जम्मा | | खर्च प्रतिशत |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | चालु | पुँजीगत | चालु | पुँजीगत | बजेट | खर्च | |
| कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय | 151772 | 14086 | 10960.41 | 439 | 165858 | 11399.41 | 6.87 |
| कृषि स्रोत केन्द्रहरू | 64821 | 5800 | 7430.28 | 300 | 70621 | 7730.28 | 10.95 |
| कृषि विकास निर्देशनालय | 82134 | 5600 | 4100.18 | 0 | 87734 | 4100.18 | 4.67 |
| कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र | 27583 | 1200 | 2464.73 | 0 | 28783 | 2464.73 | 8.56 |
| माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला | 23065 | 4000 | 2583.12 | 0 | 27065 | 2583.12 | 9.54 |
| बिउ विजन प्रयोगशाला | 19006 | 2000 | 1335.16 | 0 | 21006 | 1335.16 | 6.36 |
| बाली संरक्षण प्रयोगशाला | 22122 | 600 | 2378.04 | 0 | 22722 | 2378.04 | 10.47 |
| कृषि ज्ञान केन्द्रहरु | 586909 | 16945 | 27950.9 | 370.1 | 603854 | 28321 | 4.69 |
| पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय | 77628 | 6676 | 2891.28 | 0 | 84304 | 2891.28 | 3.43 |
| पशु सेवा तालिम केन्द्र | 20396 | 1500 | 2822.1 | 398.44 | 21896 | 3220.54 | 14.71 |
| मत्स्य विकास केन्द्र | 29372 | 900 | 2816.11 | 549.29 | 30272 | 3365.4 | 11.12 |
| भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रहरु | 474584 | 43900 | 32435.49 | 1164.23 | 518484 | 33599.72 | 6.48 |
| सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय | 27308 | 6380 | 3373.8 | 109 | 33688 | 3482.8 | 10.34 |
| प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना (संघ शसर्त अनुदान) | 14300 | 0 | 0 | 0 | 14300 | 0 | 0.00 |
| कृषि विभाग (संघ शसर्त अनुदान) | 14500 | 0 | 138.46 | 0 | 14500 | 138.46 | 0.95 |
| पशु सेवा विभाग (संघ शसर्त अनुदान) | 5000 | 0 | 0 | 0 | 5000 | 0 | 0.00 |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| पहाडी क्षेत्र काष्ठफल तथा फलफुल विकास आयोजना (संघ शसर्त अनुदान) | 311163 | 25500 | 6863.69 | 0 | 336663 | 6863.69 | 2.04 |
| **जम्मा** | **1951663** | **135087** | **110543.8** | **3330.06** | **2086750** | **113873.8** | **5.46** |

## १५. पहिलो त्रैमासिक अवधिमा चालु तथा पुँजीगत खर्च

| क्र सं | बजेट उपशीर्षक | पहिलो त्रैमासिक | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | बजेट | | खर्च | | खर्च प्रतिशत | | कुल बजेट | कुल खर्च | खर्च प्रतिशत | भारित प्रगति प्रतिशत |
| | | चालु | पुँजीगत | चालु | पुँजीगत | चालु | पुँजीगत | | | | |
| १ | कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय | 31821 | 9484 | 10960.41 | 439 | 34.44 | 4.63 | 41305 | 11399.41 | 27.60 | 35.65 |
| २ | कृषि स्रोत केन्द्रहरू | 15651.25 | 1300 | 7430.28 | 300 | 47.47 | 23.08 | 16951.25 | 7730.28 | 45.60 | 63.73 |
| ३ | कृषि विकास निर्देशनालय | 36869.25 | 100 | 4100.18 | 0 | 11.12 | 0.00 | 36969.25 | 4100.18 | 11.09 | 15.20 |
| ४ | कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र | 7078.25 | 1200 | 2464.73 | 0 | 34.82 | 0.00 | 8278.25 | 2464.73 | 29.77 | 49.05 |
| ५ | माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला | 5914 | 1000 | 2583.12 | 0 | 43.68 | 0.00 | 6914 | 2583.12 | 37.36 | 49.36 |
| ६ | बिउ विजन प्रयोगशाला | 5522.05 | 720 | 1335.16 | 0 | 24.18 | 0.00 | 6242.05 | 1335.16 | 21.39 | 32.43 |
| ७ | बाली संरक्षण प्रयोगशाला | 4393 | 425 | 2378.04 | 0 | 54.13 | 0.00 | 4818 | 2378.04 | 49.36 | 55.43 |
| ८ | कृषि ज्ञान केन्द्रहरु | 69683.94 | 12065 | 27950.9 | 370.1 | 40.11 | 3.07 | 81748.94 | 28321 | 34.64 | 38.22 |
| ९ | पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय | 28815.75 | 5650 | 2891.28 | 0 | 10.03 | 0.00 | 34465.75 | 2891.28 | 8.39 | 18.45 |
| १० | पशु सेवा तालिम केन्द्र | 5625.95 | 500 | 2822.1 | 398.44 | 50.16 | 79.69 | 6125.95 | 3220.54 | 52.57 | 54.04 |
| ११ | मत्स्य विकास केन्द्र | 9485.2 | 900 | 2816.11 | 549.29 | 29.69 | 61.03 | 10385.2 | 3365.4 | 32.41 | 35.32 |
| १२ | भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रहरु | 111086.8 | 18760 | 32435.49 | 1164.2 | 29.20 | 6.21 | 129846.8 | 33599.72 | 25.88 | 38.43 |
| १३ | सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय | 6646.25 | 730 | 3373.8 | 109 | 50.76 | 14.93 | 7376.25 | 3482.8 | 47.22 | 55.25 |
| १४ | प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना (संघ शसर्त अनुदान) | 100 | 0 | 0 | 0 | 0.00 | 0.00 | 100 | 0 | 0.00 | 0 |
| १५ | कृषि विभाग (संघ शसर्त अनुदान) | 215 | 0 | 138.46 | 0 | 64.40 | 0.00 | 215 | 138.46 | 64.40 | 65.76 |
| १६ | पशु सेवा विभाग (संघ शसर्त अनुदान) | 30 | 0 | 0 | 0 | 0.00 | 0.00 | 30 | 0 | 0.00 | 0 |
| १७ | पहाडी क्षेत्र काष्ठफल तथा फलफुल विकास आयोजना (संघ शसर्त अनुदान) | 3172.52 | 15 | 6863.69 | 0 | 216.35 | 0.00 | 3187.52 | 6863.69 | 215.33 | 12 |
| | **कुल जम्मा** | **342110** | **52849** | **110544** | **3330** | **32.31** | **6.30** | **394959** | **113874** | **28.83** | **36.37** |

## १६. बेरुजु सम्बन्धी विवरण

| बेरुजुको प्रकार | आ.व. २०८०/८१ सम्मको जम्मा बेरुजु रकम रु. | आ.व. २०८१/८२ फछ्यौंट भई सं.प.का लागि पेश भएको लगतकट्टा हुन बाँकी | फछ्यौंट भई बाँकी बेरुजु |
|---|---|---|---|
| नियमित गर्नुपर्ने | १०,४१,७१,६४३ | ६,८४,२६,४७७ | ३,१४,५१,९९० |
| असुल गर्नुपर्ने | ४,३४,८७,०५६ | १२,११,९२६ | ४,२२,७५,१३० |
| पेश्की बेरुजु | १,००,३५,००० | ३५,००० | १००,००,००० |
| **जम्मा** | **१५,७७,०१,६९९** | **७,३९,७४,५७९** | **८,३७,२७,१२०** |

## १७. राजश्व सम्बन्धी विवरण

| रा.शी.नं. | राजश्व | रकम रु |
|---|---|---|
| १४२११ | कृषि उत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम | ५७९,४८२.०० |
| १४२१२ | सरकारी सम्पतीको बिक्रिवाट बिक्रिवाट प्राप्त रकम | - |
| १४२२९ | अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क | ४५९,५६१.०० |
| १४३१२ | सहकारी कसुरजन्य कार्यको जरिवाना | ७५२,०००.०० |
| १४५२९ | अन्य राजश्व | ७,०००.०० |
| १५१११ | बेरुजु फछ्यौंटबाट प्राप्त रकम | २२,१४०.०० |
| **जम्मा** | | **१,८२०,१८३.००** |

## १८. अन्य विवरण

### १८.१. मन्त्रालय मातहतका निकाय सम्बन्धी विवरण

| क्र.स. | ठेगाना | सेट नं | कार्यालय प्रमुखको नाम | मोबाईल नं | ईमेल ठेगाना |
|---|---|---|---|---|---|
| १ | कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय | ०६१-४६७८८५ | वासुदेव रेग्मी | ९८५६०७७७०९ | molmacprovince4@gmail.com |
| २ | कृषि विकास निर्देशनालय, मालेपाटन पोखरा | ०६१-५२०२७३ | वासु काफ्ले | ९८५६०११४६५ | addgandakipradesh@gmail.com |
| ३ | पशुपन्छी तथा मत्स्य बिकास निर्देशनालय, माटेपानी | ०६१-५२०४५४ | डा. बालकुमार श्रेष्ठ | ९८५६०६४२२६ | dlfd.gandaki@gmail.com |
| **तालिम केन्द्र प्रमुखहरुको सम्पर्क नं तथा ईमेल ठेगाना** | | | | | |
| ४ | कृषि व्यवसाय प्रवर्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, डुम्रीबोट, पोखरा | ०६१-५२५४४८ | भानुभक्त भट्टराई | ९८५६०३४८६६ | abpstcpokhara@gmail.com |
| ५ | पशु सेवा तालिम केन्द्र, माटेपानी, पोखरा | ०६१-५२४१९५ | डा. गृष्म नेउपाने | ९८५२०५१६१० | dlfd.gandaki@gmail.com |
| **प्रयोगशाला प्रमुखहरुको सम्पर्क नं तथा ईमेल ठेगाना** | | | | | |
| ६ | बाली संरक्षण प्रयोगशाला, पोखरा | ०६१-४६१५४५ | शालिकराम अधिकारी | ९८५६०३१५४५ | rpplpokhara@gmail.com |
| ७ | मल तथा माटो परिक्षण प्रयोगशाला, पोखरा | ०६१-४६०१८७ | सुनिल पाण्डे | ९८५६०३५१८७ | soilab.pokhara@yahoo.com |
| ८ | बिउ बिजन प्रयोगशाला, पोखरा | ०६१-४६८१०१ | मिलन आचार्य | ९८५६०१३१०१ | seedlabgandaki@gmail.com |
| **कृषि ज्ञान केन्द्र प्रमुखहरुको सम्पर्क नं तथा ईमेल ठेगाना** | | | | | |
| ९ | कृषि ज्ञान केन्द्र, गोरखा | ०६४-४२०११३ | प्रकाश बस्ताकोटी | ९८५६०३०६४९ | akcgorkha@gmail.com |
| १० | कृषि ज्ञान केन्द्र, तनहुँ | ०६५-५६०१३० | गोपाल लामिछाने | ९८५६०६४१३० | akctanahun@gmail.com |
| ११ | कृषि ज्ञान केन्द्र, लम्जुङ | ०६६-५२०१३० | सुदिप खतिवडा | ९८५६०४५२३० | akclamjung@gmail.com |
| १२ | कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा | ०६३-४२०१३० | बिनोद हमाल | ९८५६०५५२७६ | akcsyangja@gmail.com |
| १३ | कृषि ज्ञान केन्द्र , पर्बत | ०६७-४२०१३० | पर्शुराम अधिकारी | ९८५७६३००२३ | akcparbat@gmail.com |
| १४ | कृषि ज्ञान केन्द्र, म्याग्दी | ०६३-५२०१३० | सच्चिव बास्तोला | ९८५७६२२१४४ | akcmyagdi@gmail.com |
| १५ | कृषि ज्ञान केन्द्र, बागलुङ | ०६८-५२०२९० | राजेश्वर शिलवाल | ९८५६०६५९७८ | akcbaglung@gmail.com |
| १६ | कृषि ज्ञान केन्द्र, कास्की | ०६१-४६१२५० | किरण सिग्देल | ९८५६०२८४४४ | akckaski@gmail.com |
| १७ | कृषि ज्ञान केन्द्र, मनाङ | ०६६-४४०२१३ | मदन रेग्मी | ९८५६०३६४४५ | akcmanang@gmail.com |
| १८ | कृषि ज्ञान केन्द्र, नवलपुर | ०७८-५२१०६ | कुल प्रसाद तिवारी | ९८५७०८८१५४ | akcnalawalpur@gmail.com |

| क्र.स. | ठेगाना | सेट नं | कार्यालय प्रमुखको नाम | मोबाईल नं | ईमेल ठेगाना |
|---|---|---|---|---|---|
| १९ | कृषि ज्ञान केन्द्र, मुस्ताङ | ०६९-५९०००६ | राजेश गुरुङ्ग | ९८५७६५७१५७ | akcjomsom@gmail.com |
| **भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा बिज्ञ केन्द्र (भे.अ.प.से.वि.के.) प्रमुखहरुको सम्पर्क नं तथा ईमेल ठेगाना** | | | | | |
| २० | भे.अ.प.से.वि.के. कास्की | ०६१-५२०००८२ | शम्भु पाण्डे | ९८५६००४८८८ | vhl.kaski@gmail.com |
| २१ | भे.अ.प.से.वि.के. स्याङ्जा | ०६३-४२०१०८ | डा. रुपेश श्रेष्ठ | ९८५६०६४१०८ | vhl.syangja@gmail.com |
| २२ | भे.अ.प.से.वि.के. लम्जुङ | ०६६-५२०१३१ | डा. सुनिल न्यौपाने | ९८५६०१६२३४ | vhl.lamjung@gmail.com |
| २३ | भे.अ.प.से.वि.के. बाग्लुङ | ०६८-५२०१२१ | डा. ऋषिराम सापकोटा | ९८५७६२३१२१ | vhl.baglung@gmail.com |
| २४ | भे.अ.प.से.वि.के. म्याग्दी | ०६९-५२०१२१ | गोपाल गिरी | ९८५७६२७९५५ | vhl.myagdi@gmail.com |
| २५ | भे.अ.प.से.वि.के. गोरखा | ०६४-४११२५१ | डा. अनन्त कोईराला | ९८५६०४०२९१ | vhl.gorkha@gmail.com |
| २६ | भे.अ.प.से.वि.के. तनहुँ | ०६५-६०२०५ | रविनसन अधिकारी | ९८५६०६५२०५ | vhl.tanahun@gmail.com |
| २७ | भे.अ.प.से.वि.के. पर्वत | ०६७-४२०१२३ | रामकृष्ण सुवेदी | ९८५७६३०८५५ | vhl.parbat@gmail.com |
| २८ | भे.अ.प.से.वि.के. नवलपुर | ०७८-५४१०९१ | डा. शर्मिला कुमाल | ९८५७०४८८६० | vhl.nawalpur@gmail.com |
| २९ | भे.अ.प.से.वि.के. मनाङ | ०६६-४४०११३ | पुष्पराज बास्तोला | ९८५६०३०२७४ | vhl.manang@gmail.com |
| ३० | भे.अ.प.से.वि.के. मुस्ताङ | ०६९-४४०१२१ | डा. लालमणि अर्याल | ९८५७६५११२१ | vhl.mustang@gmail.com |
| **फार्म केन्द्रका प्रमुखहरुको सम्पर्क नं तथा ईमेल ठेगाना** | | | | | |
| ३१ | व्यवसायिक किट विकास केन्द्र, बन्दिपुर | ०६५-५२०१०४ | मिरा चौधरी | ९५८६०६३१०४ | cie.gandaki77@gmail .com |
| ३२ | बागवानी बिकास श्रोत केन्द्र, पोखरा | ०६१-५२२०२९ | सोनी राना | ९८५६०३४५२९ | hdrcpokhara@gmail.com |
| ३३ | कृषि बिकास श्रोत केन्द्र, वालिङ, स्याङजा | ०६३-४४०१०३ | सुदिप रेग्मी | ९८५६०८०१०३ | adrcsyangja@gmail.com |
| ३४ | मत्स्य बिकास केन्द्र, मिर्मी, स्याङ्जा | ०६३-४०३००६ | सन्दिप लामिछाने | ९८५६०५१००६ | cfdcmirmi@gmail.com |